

Om at være ung på sikret institution og i fængsel

Forsker VIVE – Theresa Dyrvig Henriksen

Analytiker VIVE – Josefine Frøslev-Thomsen

Praktikant VIVE – Rikke Klarskov Hermansen

Professor MSO VIVE – Tea Torbenfeldt Bengtsson

Torsdag d. 19. januar 2023

VIVE

Introduktion

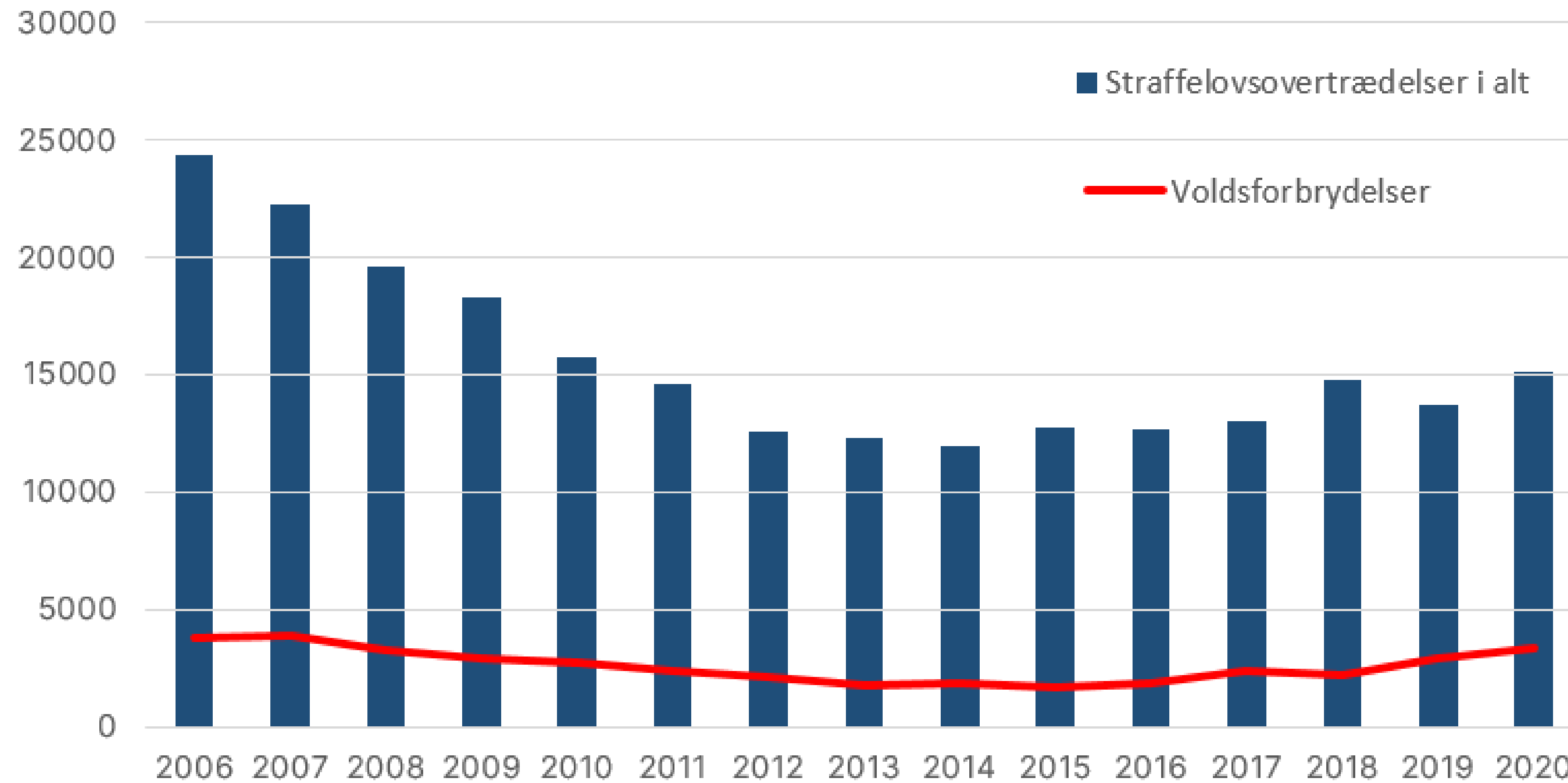
Hvad har vi haft fokus på?

- > De unges hverdag og systemerfaringer
- > De unges ønsker til URK's aktiviteter og frivillige
- > Medarbejdernes oplevelse af de unges behov, og hvordan URK's aktiviteter og frivillige kan passe ind i hverdagen.

Datagrundlaget består af besøg på tre caseinstitutioner, interview med 24 unge og interview med 15 medarbejdere

Kontekst

Straffelovsovertrædelser for 10-17-årige fra 2006-2020

Henriksen & Larsen, 2022

Tre temaer

De unge

– Livssituation og hverdag

Aktiviteter

– Ønsker og forventninger

De frivillige

*– Roller og
opmærksomhedspunkter*

Første tema: De unge

De unge

– Livssituation og hverdag

Aktiviteter

– Ønsker og forventninger

De frivillige

*– Roller og
opmærksomhedspunkter*

“

Det er ensomt [...]. På en eller anden måde, så er man jo alene herinde, selvom man er sammen med nogen, så er man jo alene, fordi man er ikke sammen med sin familie, man er ikke sammen med de venner, man har kendt lang tid, man er ikke hjemme, man er sådan [...] meget væk fra alt man kender.

Ung

Livssituation

- Massive erfaringer med anbringelser
- Høj grad af social udsathed
- Kriminalitetserfaringer for nogle
- Systemtræthed men også "brandvarme sagsbehandlere"
- Uvished – opgivende, men har stadig drømme

“

Erfaringer med anbringelser

Jeg har aldrig rigtig boet hjemme. Jeg er opvokset på et børnehjem. Der var jeg, fra jeg var fem til ti [...] Og så kom jeg ud på et opholdssted, da jeg fyldte ti og var der, til jeg var 14. Og så kom jeg på en kostskole, der var jeg en måned. Og så kom jeg på et andet opholdssted. Der var jeg i et halvt år. Så kom jeg på [sikret institution], der var jeg i et halvt år. Og så kom jeg på [døgninstitution]. Det her det er mit 7. anbringelsessted.

Ung

VIVE

“

Om systemtræthed

Der er rigtig mange, der snakker om alt muligt, men der er ingen, der følger op på, om man får den hjælp, om man har det godt, eller om man føler sig mega utryg, eller man føler, at ens psyke faktisk bliver værre. Altså, det er lidt den der med, at man føler – især når man ryger på den sikrede – at det er sådan lidt, at du er placeret der, og hvad skal du så gøre? Du kan jo ikke engang ringe til nogen og sige, at de er mega unfair. Du kan ikke gøre noget som helst. Du sidder jo bare der med mundkurv på agtig. Det er i hvert fald min følelse.

Ung

“

”Brandvarme sagsbehandlere”

I går skrev jeg sammen med en af mine pædagoger [...] et brev til min sagsbehandler fra mig af. Det var for at sige tak for, at hun kæmper for mig og prøver for mig... at jeg skal føle mig vigtig i det her. [...] Og hun virkelig kæmper for, at det hele skal være godt. Hun er virkelig på toppen. Så skrev jeg til sidst ”Du er en brandvarm sagsbehandler”, og så lavede jeg sådan en ild-emoji.

Ung

VIVE

“

Fremtiden

Jeg vil gerne have taget min 9. classes eksamen, som jeg ikke har fået taget. Og så måske søge ind på en HF. [...] Fordi, så har jeg snakket lidt med [veninde] om, at vi kunne blive studenter på samme tid, hvis det var. Så vi kunne komme ud og rejse sammen og sådan noget. Så det er sådan lidt en plan eller et mål eller en drøm, eller hvad man skal kalde det.

Ung

VIVE

Hverdagen

- > Hverdagen bærer præg af ensformighed/ ensartethed (positivt og negativt)
- > Mange oplever ensomhed og savn
- > Nogle oplever lydhørhed og inddragelse i hverdagen
- > Nogle oplever manglende fokus på individuelle behov
- > Mange kæmpe utryghed og uvished

“

Fokus på individuelle behov

Når jeg er her, græder jeg meget, fordi jeg synes, at der er meget at græde over. Og du ved, så får man sådan, hvor de [medarbejderne] lige kigger på dig og siger, at du skal tage din medicin, og så er de sådan, "Vi ses", og så lukker de bare døren [...] Hvis man er udadreagerende, råber højt og slår på ting, så skal der nok være en masse voksne, der gerne ville snakke med dig, men hvis du er typen, der trækker dig lidt mere for dig selv, så er det bare [...] sådan lidt, at man er bare én mindre ung, der skal holdes øje med.

Ung

“

Utryghed og uvished

Det er jo hårdt at komme ind [på institutionen]. Man er jo vant til den rigtige verden. Men jeg synes, at de voksne har taget rigtig godt imod mig. Det har de andre unge også. De har ligesom taget mig ind under deres arm.

Ung

VIVE

Andet tema: Aktiviteterne

De unge

– Livssituation og hverdag

Aktiviteter

– Ønsker og forventninger

De frivillige

*- Roller og
opmærksomhedspunkter*

“

Du skal lige tænke på, at de første to uger, så tænker man, at det er et fedt sted i forhold til, at det er en sikret institution. Men når man så har siddet her lidt over en måned, og tiden bare går, så ved du ikke, hvad dag det er, og du ved ikke, hvad dato det er, du ved ikke, hvad klokken er. Det føles som om, at man slet ikke eksisterer.

Ung

Aktiviteter

- Faste rammer fx i form af skole eller aktiviteter er positive for de unge
- Opbakning til URK-projektet fra unge og medarbejdere
- Stor variation i ønsker og forslag til aktiviteter
- Svært at sætte ord på forventninger

“

Opbakning til URK-aktiviteter

Jeg synes, at det kunne være meget nice, hvis der nogle gange kunne komme nogen, der lavede aktiviteter. Altså det her med, at man ikke altid skulle være sammen med de samme pædagoger hver dag. Måske nogle unge mennesker, der havde lidt mere energi og ikke hele tiden havde brug for at glo TV i sofaen og er sådan, "Jeg gider ikke spille bordtennis med dig igen".

Ung

VIVE

Aktiviteter

Ønsker og forslag til aktiviteter

- Madlavning
- Sport (fodbold, bordtennis etc.)
- Gaming
- Negle, ansigtsmasker
- Filmaftener
- Værksted
- Oplæg/workshop (gerne om ungdomsliv fx køn, krop, seksualitet)

VIVE

“

Ønsker og forslag til aktiviteter

Men nogle... man kunne bage en kage med eller [...] hvis der var nogle, der kom med sådan noget, hvor man kunne lægge en ansigtsmaske eller noget negle-halløj, eller hvad det kunne være. Tage et tæppe og sætte sig med picnic, selvom der lige er et hegn over det hele. Men du ved, sådan noget hvor man kunne komme lidt væk fra dagligdagen og de samme to aktiviteter, man laver hver dag.

Ung

Aktiviteter

Specifikt om caféaftener

- > Generel opbakning fra både unge og medarbejdere
- > Caféaftenernes indhold/form skal afstemmes med medarbejderne, idet ungegruppen skifter

“

Specifikt om caféaftener

Nogen vil tænke "Jeg er ikke et lille barn, jeg skal ikke til nogen caféaften", mens andre, måske de lidt yngre, vil synes, det er skidehyggeligt. Det kommer også an på den specifikke ungegruppe. Nogle af de unge ser sig selv som voksne og vil ikke kunne se brugbarheden af en cafeaften.

Medarbejder, caseinstitution

VIVE

Aktiviteter

Specifikt om konflikthåndteringsworkshops

- Blandede erfaringer med/opbakning til konflikthåndteringsworkshops
- De unge kan føle det som en sur pligt
- De unge kan have svært ved selvrefleksion

“

Specifikt om konflikthåndteringsworkshops

Konflikthåndteringskursusforløbet er ikke umiddelbart optimalt [...] de unge kan ikke koncentrere sig i mere end 45 minutter ad gangen. De unge skal kunne relatere hurtigt til det, og det går ikke med tunge teorier eller lignende. Det må ikke være for skoleagtigt!

Medarbejder, caseinstitution

VIVE

Aktiviteter

Generelt for aktiviteter

- De skal være sjove, inspirerende, anderledes, i øjenhøjde, etc.
- De skal ikke forudsætte for meget kognitivt
- De skal afstemmes med medarbejderne
- De skal holdes kort og være planlagte
- De skal kunne justeres
- De skal faciliteres med glæde

VIVE

“

Samvær og nærvær vægtes højest

Bare det der med at man er der for dem. De er sgu ikke så krævende. Bare man viser, at man gerne vil dem. Det behøver ikke være så forkromet, bare man viser, man gerne vil dem.

Medarbejder, caseinstitution

Tredje tema: De frivillige

De unge

– Livssituation og hverdag

Aktiviteter

– Ønsker og forventninger

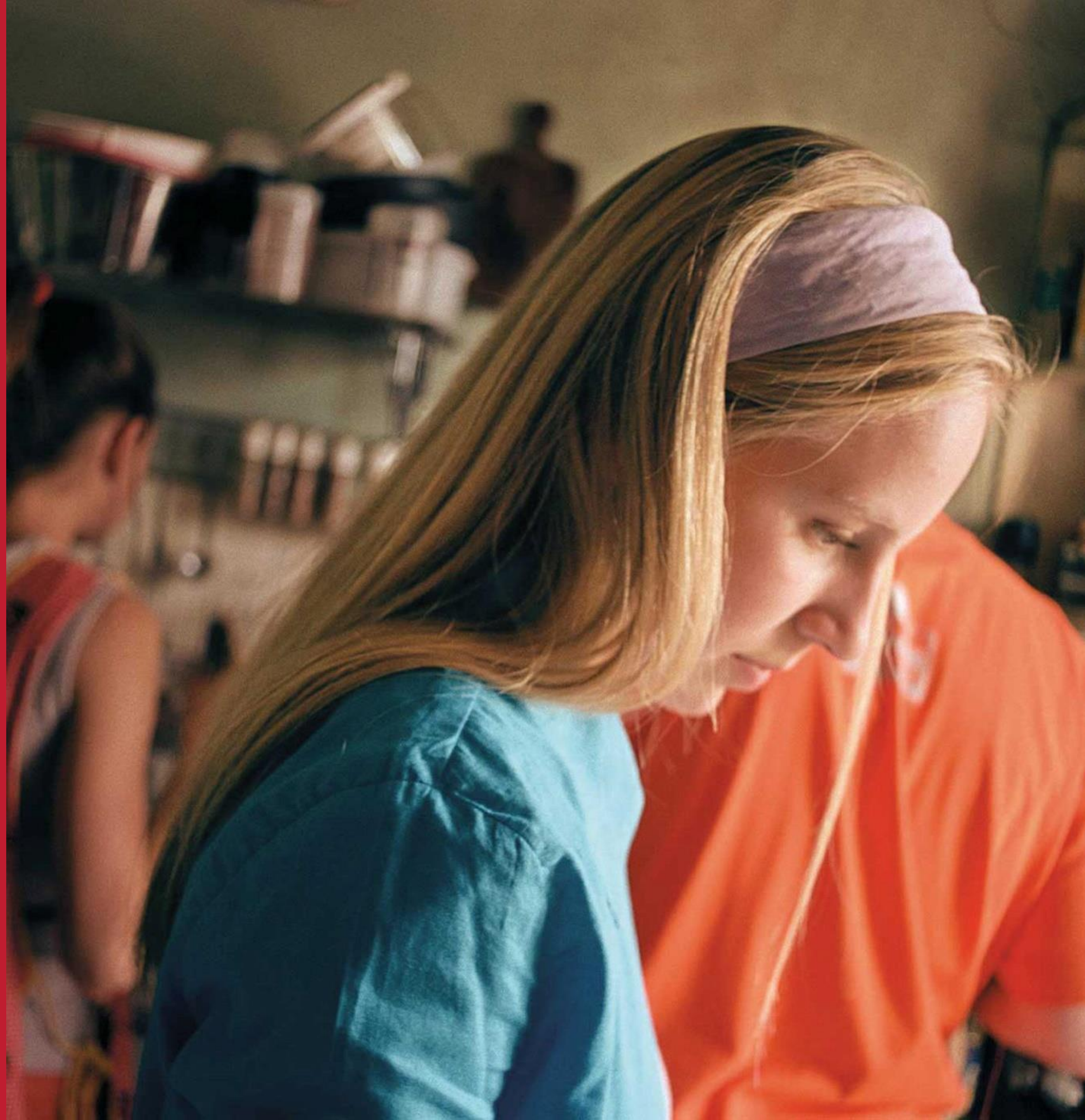
De frivillige

*– Roller og
opmærksomhedspunkter*

“

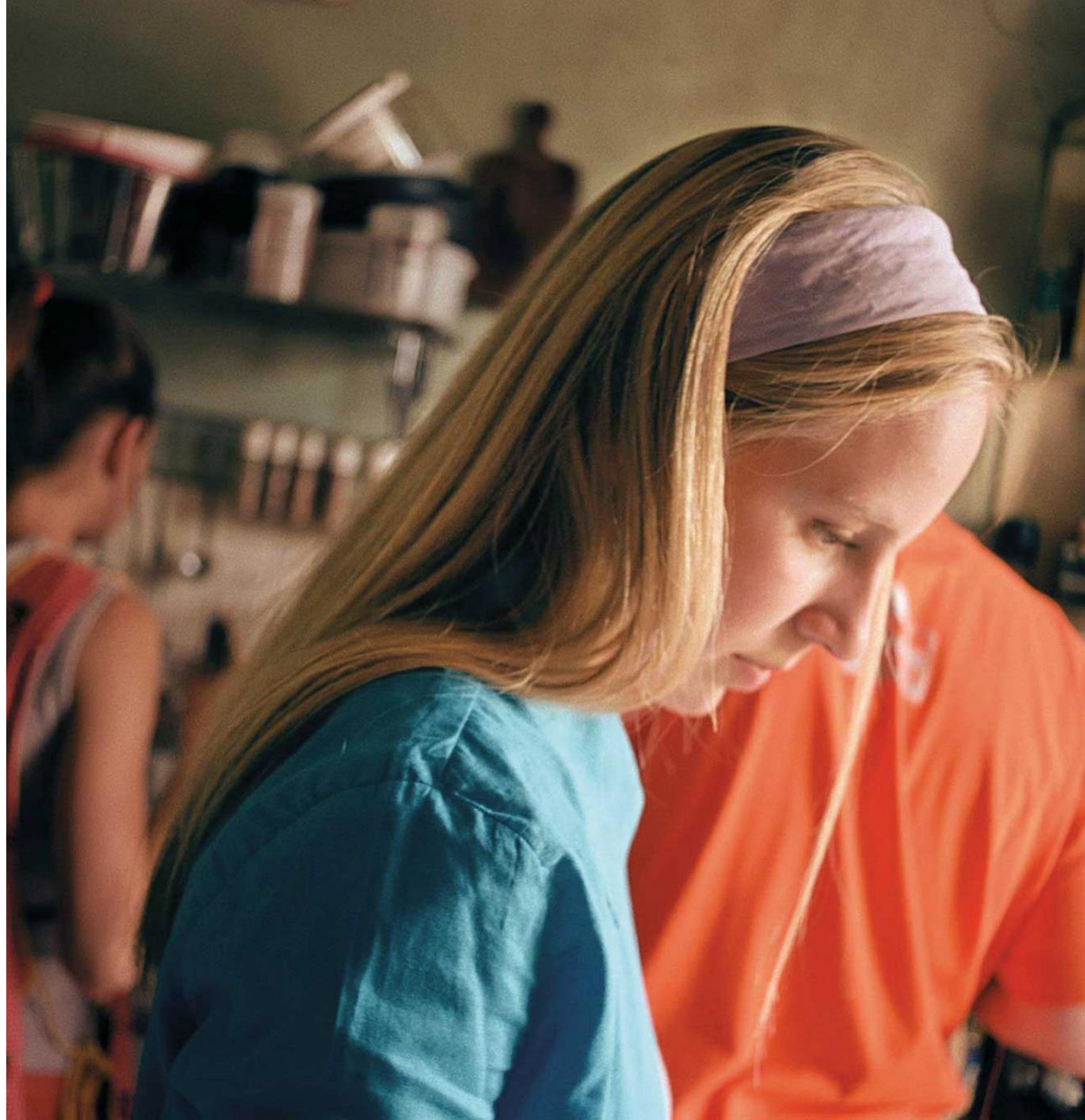
Jeg sætter stor pris på at vide, at vi ikke er deres [de frivilliges] arbejde. At de kommer frivilligt for at være sammen med os og ikke for pengenes skyld. Altså jeg har været vant til hele mit liv at være et stykke arbejde, der skal arbejdes på. Fordi alle dem, der har været omkring mig, det er dem, der får penge for at være sammen med mig. Så det gør mig meget glad at vide, at der er folk, der kommer frivilligt.

Ung

De frivillige

- Forskellige forventninger til URK-projektet og de frivillige
- Vigtigt med forberedelse af og samarbejde med de frivillige
- Både potentialer og udfordringer ved frivillighed på sikrede institutioner/i fængsler

“

Forventninger til URK-projektet

Ung: Så kunne man jo snakke om, hvordan de [frivillige] har det, og hvordan vi andre har det. Lave nogle aktiviteter sammen [...] Og så kunne man høre, hvor godt de har det udenfor. Og vi andre har det lort.

[...]

I: Hvad kunne det gøre for dig?

Ung: Det ved jeg ikke. Få noget inspiration. Motivation, noget at komme ud til.

Ung

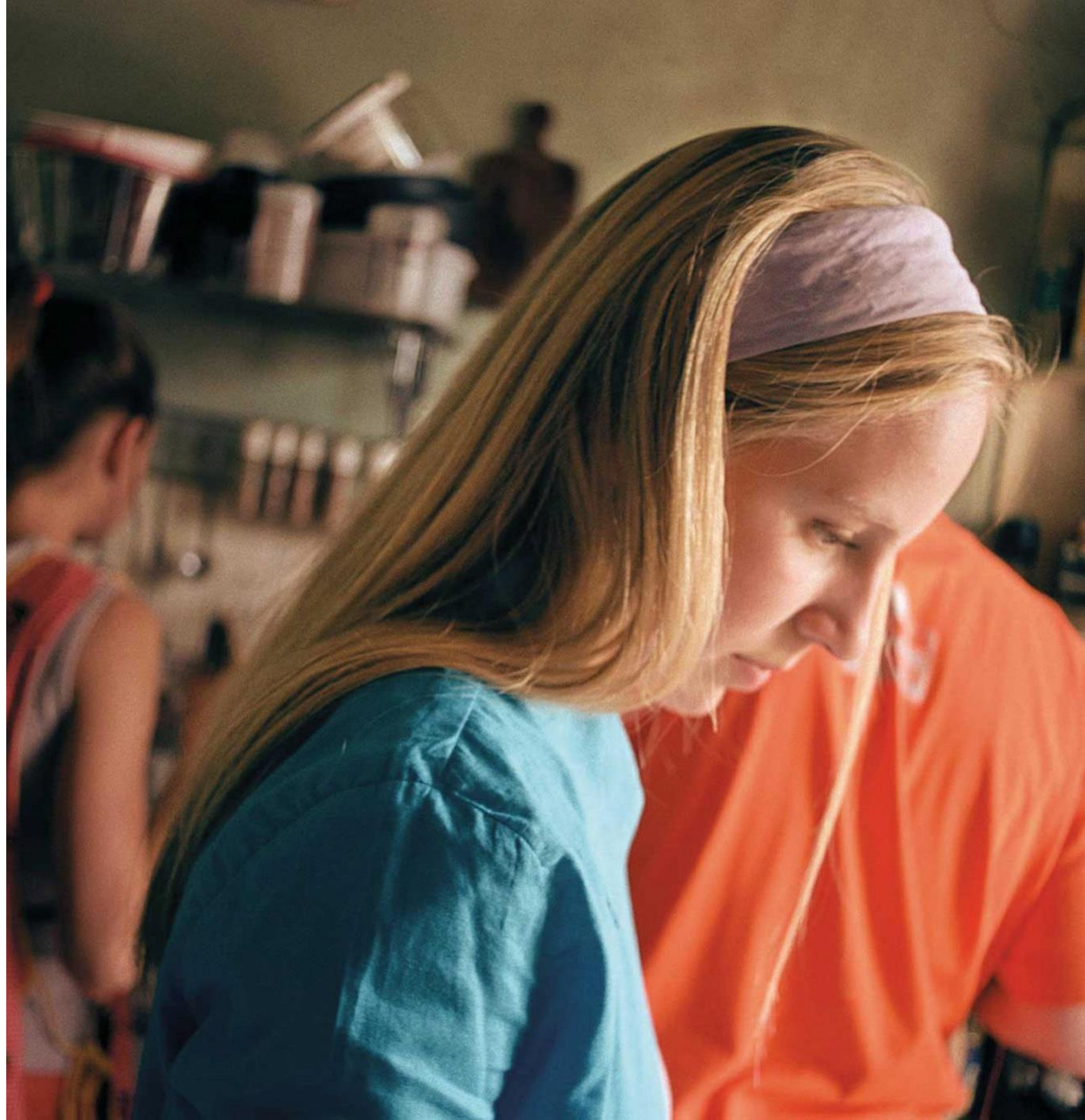
VIVE

De frivillige

Vigtigt med forberedelse af og samarbejde med de frivillige

- Et gensidigt samarbejde
- Ønske om at klæde de frivillige på
- Opfordring til at udstyre de frivillige med konkrete/visuelle planer for deres aktiviteter

VIVÉ

“

Forberedelse af og samarbejde med de frivillige

Vi skal sørge for at tage ordenligt imod dem og sende dem ordenligt afsted. Vi bliver nødt til at de-briefe dem og bruge tid på det.

Medarbejder, caseinstitution

“

Forberedelse af og samarbejde med de frivillige

Der skal være en plan på bordet. Ikke "Hvad har I lyst til at lave i dag?". Vær meget visuelt forberedt. Noget håndgribeligt, noget de kan tage fat i.

Medarbejder, caseinstitution

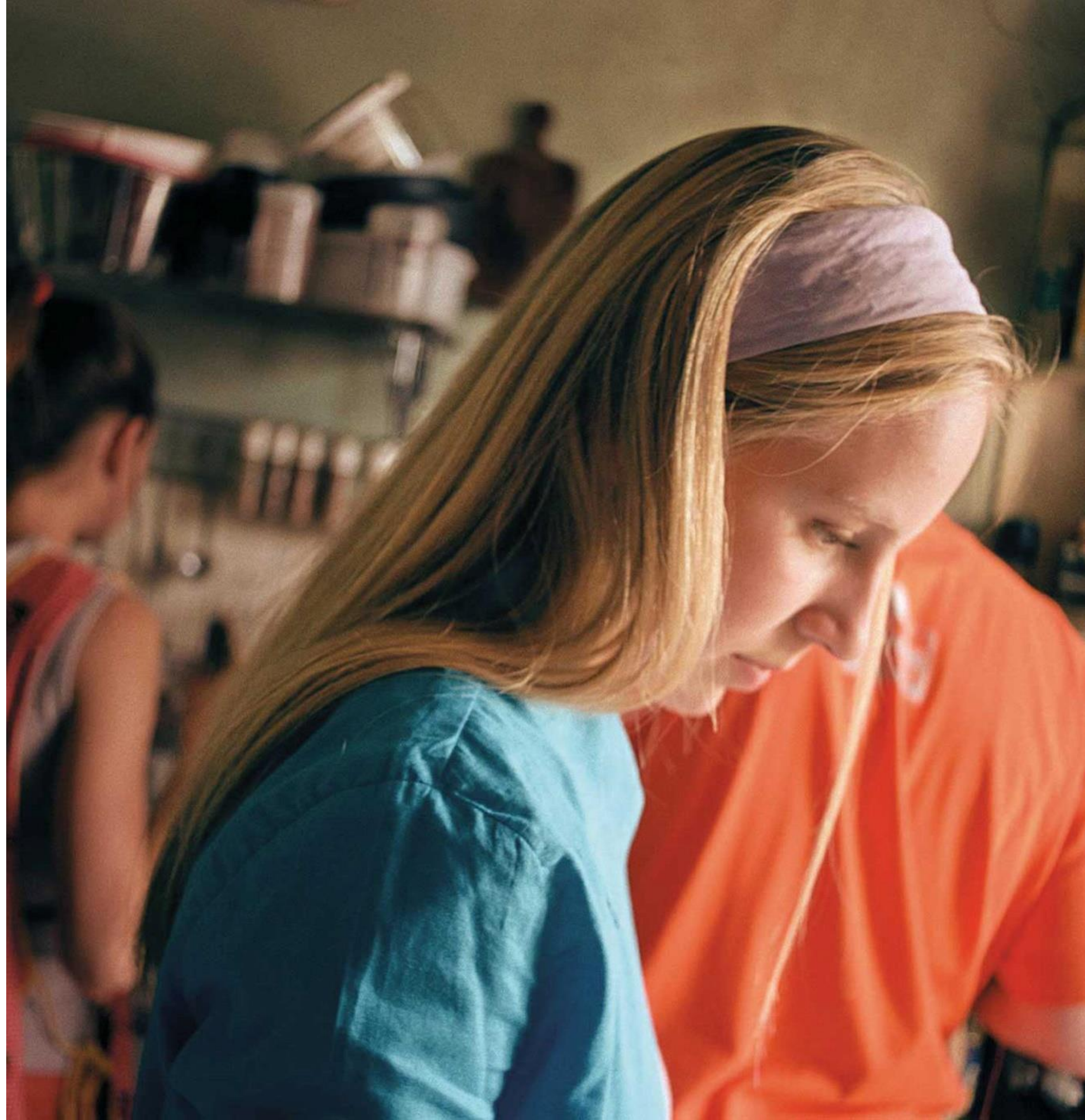
VIVE

De frivillige

Potentialer ved frivillighed på sikrede institutioner/i fængsler

- Et ungeliv præget af professionelle relationer
- Oplevelse af at blive valgt til
- Frivillige kan gå på tværs

VIVÉ

“

Potentiale

Myndigheder stopper ved hinandens grænseflader, men en frivillig og civilsamfundet kan faktisk følge dem rundt i systemet og blive en stabil faktor i et liv, der bare er afbrudte relationer på afbrudte relationer.

Medarbejder, caseinstitution

“

Potentiale

Frivillige kan give afbræk i hverdagen og [...] være tidsfordriv, som også er gavnligt. Tidsfordriv kan være en lige så stor præmie som resocialisering.

Medarbejder, caseinstitution

VIVE

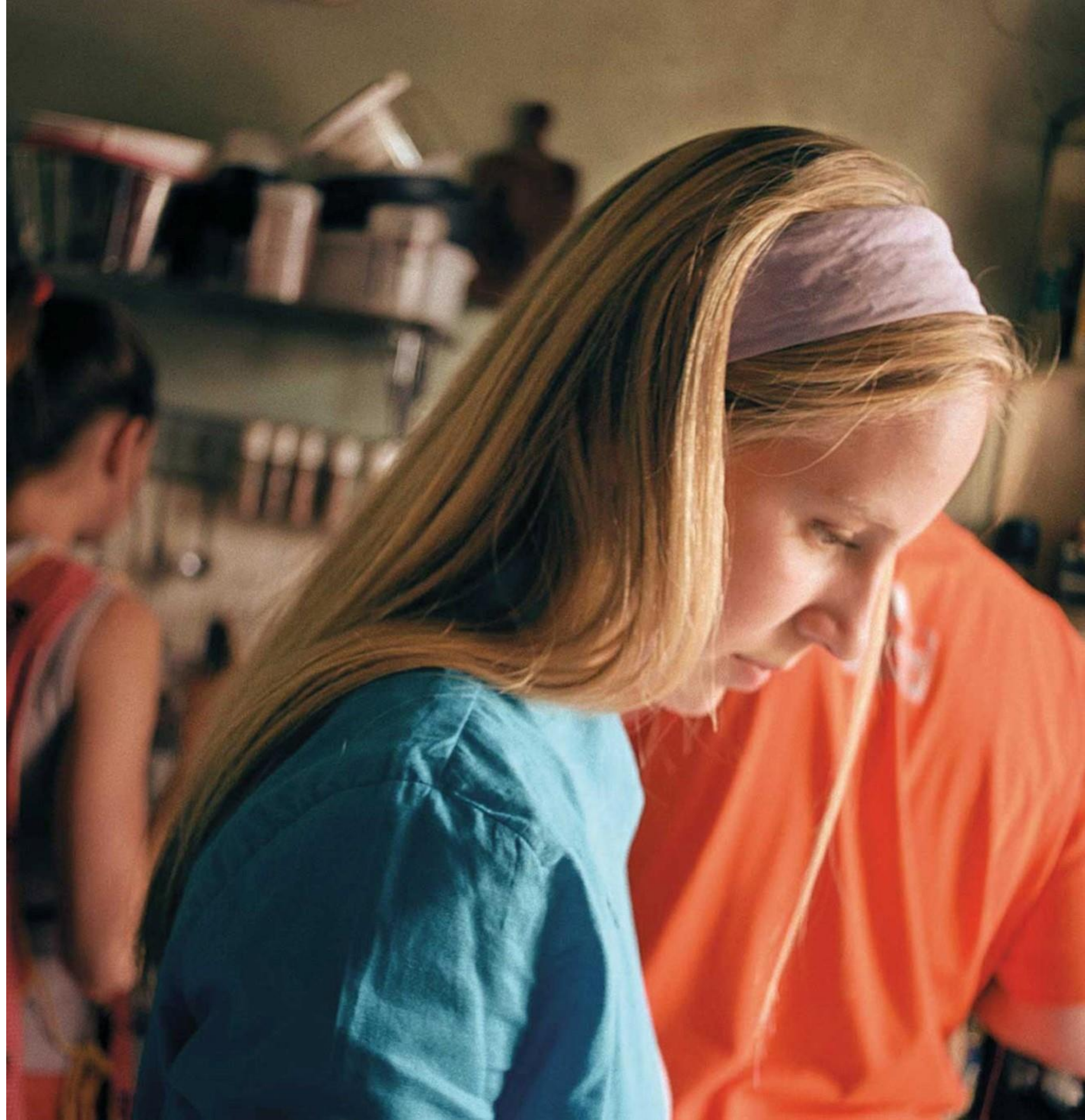

De frivillige

Udfordringer ved frivillighed på sikrede institutioner/i fængsler

- At være frivillig forpligter
- Fare for at reproducere svigt
- Screening af de frivillige
- Undgå for stor udskiftning
- Ungegruppen skifter
- Institutionerne er forskellige

VIVÉ

“

Screening af de frivillige

Vi [institutionen] er meget sensationelle, og vi får mange henvendelser fra folk, der gerne vil herind. Man skal være her af de rigtige grunde og ikke for at skrive det på CV'et [...] Altså være bevidst om, "hvad kommer jeg med, som de her unge kan have gavn af", fremfor "hvad kan de unge give mig eller hvad kan stedet give mig".

Medarbejder, caseinstitution

